

WAARNEMINGEN EN MEDEDELINGEN

STEMONOCERA CORNUTA EN *TERELLIA VIRENS* VERWIJDERD VAN DE NEDERLANDSE BOOR- VLIEGENLIJST (DIPTERA: TEPHTRITIDAE)

John Smit & Bob van Aartsen

Stemonocera cornuta (Scopoli, 1772) is voor de Nederlandse fauna gemeld als *Trypeta cornuta* (Scopoli, 1772), gebaseerd op een oud exemplaar (Kabos & Van Aartsen 1984). Van Aartsen vond het dier onder *Vidalia cornuta* in de Nederlandse collectie van het Zoölogisch Museum Amsterdam (ZMAN), maar het bleek verzameld als pop in Duitsland en uitgekweekt in Nederland. Om deze reden moet de soort geschrapt worden van de Nederlandse lijst.

Het is niet ondenkbaar dat *Stemonocera cornuta* uiteindelijk een keer aangetroffen zal worden in Nederland. Deze soort is namelijk bekend van België (pers. med. Willem Renema), Groot-Brittannië (White 1988), voormalig Joegoslavië, Oostenrijk en Zwitserland (Merz 1994) en Duitsland (coll. ZMAN). *Stemonocera cornuta* is zeer zeldzaam en met name bekend van oude waarnemingen. De soort kan gemakkelijk verward worden met *Terellia ceratocera* (Hendel, 1913). Bij de mannetjes van deze laatste is het tweede antennelid sterk vergroot, en dit kan worden aangezien voor het uitsteeksel op de frons van *S. cornuta*. Beide soorten hebben sterke borstels op respectievelijk het tweede antennelid en de uitsteeksel op de frons. De borstels van *S. cornuta* zijn echter groter.

Terellia virens (Loew, 1846) werd gemeld voor Nederland door Kabos & Van Aartsen (1984). Controle van de exemplaren door Bernhard Merz toonde aan dat het echter gaat om kleine exemplaren van *Terellia serratulae* (Linnaeus, 1758).

Beide soorten worden makkelijk verward door het ontbreken van tekening op de vleugels. Toch behoren beide soorten tot verschillende soortgroepen. Bij de *virens*-groep is de distale punt van de anaalcel ('cup ex' van White (1988) of 'analzipfel' van Merz (1994)) korter dan bij de soorten van de *serratulae*-

groep en de tong steekt niet voorbij de mondrand terwijl dat bij de *serratulae*-groep wel het geval is. Omdat het een mediterrane soort betreft is het niet waarschijnlijk dat *T. virens* in Nederland voorkomt. Er zijn ook geen bevestigde waarnemingen uit België en er zijn slechts enkele uit Duitsland.

Literatuur

- Kabos, W.J. & B. van Aartsen 1984. De Nederlandse boorvliegen (Tephritidae) en prachtvliegen (Otitidae). – Wetenschappelijk Mededeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging 163: 1-50.
Merz, B. 1994. Diptera Tephritidae. – Insecta Helvetica, Fauna 10: 1-198.
White, I.M. 1988. Tephritid flies (Diptera: Tephritidae). – Handbooks for the Identification of British Insects 10(5a): 1-134.

SUMMARY

Stemonocera cornuta and *Terellia virens* removed from the Dutch list (Diptera: Tephritidae)

The species *Stemonocera cornuta* (Scopoli, 1772) and *Terellia virens* (Loew, 1846) have both erroneously been recorded from the Netherlands. The sole specimen of *S. cornuta* turned out to be collected as a pupa in Germany and reared in Holland. Re-examination of the Dutch specimens of *T. virens* by Bernhard Merz showed they were small specimens of *T. serratulae*.

J.T. Smit
EIS-Nederland
Postbus 9517
2300 RA Leiden
e-mail: smitj@naturalis.nnm.nl

B. van Aartsen
Travertin 34
8084 EH 't Harde

AANWIJZINGEN VOOR AUTEURS

De Nederlandse Faunistische Mededelingen publiceert artikelen en korte mededelingen over ongewervelde dieren in Nederland. Het tijdschrift is het publicatiemedium voor de werkgroepleden van EIS-Nederland en andere onderzoekers, met als doel het leveren van een bijdrage aan de kennis van de Nederlandse biodiversiteit.

De volgende onderwerpen komen in aanmerking voor opname: faunistiek en ecologie van een soort of soortgroep, naamlijsten, korte monografieën, determinatietabellen etc. Naast korte stukken kunnen ook grotere artikelen (eventueel als extra nummer) worden gepubliceerd. Ook kan een geografische ingang gekozen worden (bespreking van de fauna van een gebied), mits de gegevens in een landelijke context worden geplaatst. De voorkeur gaat uit naar rijk geïllustreerde artikelen waarin verschillende aspecten naar voren komen: bijvoorbeeld verspreiding, biologie, ecologie en/of bescherming. Het gepresenteerde moet nieuwe gegevens bevatten, of op een nieuwe manier gebundeld zijn. In de rubriek 'Waarnemingen en Mededelingen' is ook plaats voor overzichten van elders gepubliceerde gegevens.

Manuscripten worden zowel digitaal als uitgeprint (met alle illustraties en tabellen) aangeleverd. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de meest gebruikte tekstverwerkers (WORD, Wordperfect) onder Windows of Macintosh. De teksten dienen vrijwel zonder opmaak aangeleverd te worden. Gebruik één lettertype in één lettergrootte; laat de tekst links uitlijnen, zonder afbreken, inspringen, centreren, etc.; gebruik zeker geen automatisch genummerde lijsten, noten e.d. Alleen wetenschappelijke soort- en genusnamen dienen gecursiveerd te worden. Speciale tekens voor mannetjes en vrouwtjes dienen weergegeven te worden als respectievelijk ♂ en ♀.

Diagrammen, tabellen en digitale figuren worden in aparte documenten geplaatst te worden. Tabellen dienen zonder opmaak aangeleverd te worden, de kolommen slechts gescheiden door één tab (zeker geen spaties gebruiken!). Illustraties

kunnen als origineel worden aangeleverd of digitaal. Digitale bestanden bij voorkeur in TIFF formaat met een hoge resolutie, evt. Adobe Illustrator, EPS, Corell of andere (ongecomprimeerd).

Voor de opbouw van artikelen zie een recent nummer (vanaf nummer 8). De artikelen zijn gesteld in het Nederlands (nieuwe spelling), bij een duidelijke internationale context in het Engels. Elk artikel wordt vooraf gegaan door een leader waarin de inhoud kort wordt samengevat. De leader wordt in samenspraak met de redactie samengesteld. Ieder artikel dient voorzien te worden van een Engelstalige samenvatting. Bijschriften van figuren en tabellen worden in het Nederlands en Engels gesteld.

Soortnamen van ongewervelde dieren dienen tenminste éénmaal volledig met auteur en jaartal weergegeven te worden. Bij hogere planten wordt de spelling uit de meest recente versie van de Heukel's Flora van Nederland (Van der Meijden) gevolgd en kan de auteursnaam worden weggelaten. Bij andere soortgroepen (zoals gewervelde dieren, mossen, korstmossen) kan de auteursnaam weggelaten worden, als verwezen wordt naar een toegankelijk standaardwerk. Nederlandse namen beginnen met een kleine letter (zie verder de richtlijnen van het NIBI, *Bionieuws* 1997 (20): 16.

Referenties zijn conform de volgende voorbeelden opgebouwd. Let op het ontbreken van de komma tussen auteur en jaartal en de volledig uitgeschreven naam van het tijdschrift.

Stuivenberg, F. van 1997. Tabel en verspreidingsatlas van de Nederlandse Steninae (Coleoptera: Staphylinidae). – Nederlandse Faunistische Mededelingen 6: 1-60. [*artikel in tijdschrift*]

Ragge, D.R. 1965. Grasshoppers, crickets and cockroaches of the British Isles. – Warne, Londen. [*boek*]

Blackith, R.E. 1987. Primitive Orthoptera and primitive plants. – In: Baccetti, B.M. (red.), Evolutionary biology of orthopteroid insects. Ellis Horwood Limited, Chichester: 124-126. [*hoofdstuk in boek*]

